

Molitva starijih može zaštititi svijet

Poruka pape Franje za prvi
Svjetski dan djedova i baka i
starijih osoba koji će se slaviti
25. srpnja 2021., nedjelju
najbližu liturgijskom
spomendanu svetih Joakima i
Ane, Isusovih djeda i bake

22.07.2021.

*Drage bake i djedovi, drage starije
osobe!*

“Ja sam s tobom u sve dane” (usp. Mt
28, 20). Obećanje je to koje je

Gospodin dao svojim učenicima prije svoga uzašašća na Nebo i koje danas ponavlja tebi, dragi djede i draga bako. Tebi. “Ja sam s tobom u sve dane” ujedno su riječi koje bih ti, kao rimski biskup i kao starija osoba kao i ti, uputio na ovaj prvi *Svjetski dan djedova i baka i starijih osoba*: cijela Crkva ti je blizu, odnosno bolje rečeno: cijela Crkva nam je blizu. Brine se za tebe, voli te i ne želi te ostaviti samoga/samu!

Znam dobro da ova poruka do tebe stiže u teškome času: pandemija se pokazala neočekivanom i silovitom olujom, teškom kušnjom na kojoj se našao život sviju, ali posebno nas starijih osoba. Mnogi od nas su se razboljeli i mnogi su umrli ili su svjedočili umiranju svojih suprugâ i svojih dragih; koliki su samo jako dugo bili prisiljeni na samoću i izolaciju.

Gospodinu su poznate sve patnje kroz koje smo prošli u tome vremenu. On je blizu svima koji doživljavaju bolno iskustvo onih koji su napušteni; nije ravnodušan na našu samoću koju je pandemije učinila još težom. Predaja govori da je i sv. Joakim, Isusov djed, bio udaljen iz svoje zajednice jer nije imao djece; njegov se život – kao i život njegove supruge Ane – smatrao beskorisnim. Ali Gospodin mu je poslao anđela da ga tješi. Dok je, žalostan, tavorio izvan gradskih vrata, ukazao mu se Božji glasnik i rekao mu: “Joakime, Joakime! Gospodin Bog je uslišio tvoju ustrajnu molitvu” [1]. Čini se da Giotto, na svojoj glasovitoj fresci [2], smješta taj prizor u noćne sate, u jednu od mnogih neprospavanih noći ispunjenih sjećanjima, brigama i željama na koje su mnogi od nas navikli.

Ali i kad se čini da posvuda vlada tama, kao tijekom ovih mjeseci pandemije, Gospodin nastavlja slati *anđele* da nas tješe u našoj samoći i da nam ponavljaju: “Ja sam s tobom u sve dane”. Kaže to tebi, kaže to meni, svima. I to je bît ovog Svjetskog dana za koji sam htio da se prvi put slavi ove godine, nakon dugotrajne izoliranosti i još uvijek sporog vraćanja uobičajenog društvenog života: neka svakog djeda, svaku baku, svaku stariju osobu – posebno one od nas koji su najusamljeniji – posjeti jedan *anđeo*!

Ponekad će on imati lica naših unuka, ponekad, opet, članova obitelji, starih prijatelja ili onih koje smo upoznali upravo u ovim teškim vremenima. Tijekom tog vremena naučili smo razumjeti koliko su zagrljaji i posjeti svakome od nas važni. Kako me samo žalosti činjenica što na nekim mjestima ovi još uvijek nisu mogući!

Gospodin nam, međutim, šalje također svoje glasnike preko Božje Riječi. On ne dopušta da u svojem životu ikad budemo prikraćeni za nju. Pročitajmo svaki dan jedan tekst iz Evandjelja, molimo s psalmima, čitajmo proroke! Ostat ćemo ganuti Gospodinovom vjernošću. Sveto pismo će nam također pomoći shvatiti što Gospodin želi od nas danas u našem životu. On šalje radnike u svoj vinograd u različite sate u danu (usp. *Mt* 20, 1-16) i u svakom životnom dobu. Ja sâm mogu posvjedočiti da sam poziv da postanem rimskim biskupom primio kad sam, takoreći, navršio dob za umirovljenje i mislio već da neću moći učiniti mnogo novog. Gospodin nam je uvijek blizu – uvijek – s novim pozivima, s novim riječima, sa svojom utjehom, ali uvijek nam je blizu. Znate da je Gospodin vječan i da nikada ne ide u mirovinu. Nikada.

U Matejevu Evanđelju Isus kaže apostolima: »Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!« (28, 19-20). Te su riječi upućene i nama danas i pomažu nam bolje shvatiti da se naš poziv sastoji u tome da čuvamo svoje korijene, prenosimo vjeru mladima i brinemo se za malene. Slušajte ovo pažljivo: koji je naš poziv danas, u našoj dobi? Odgovor je: čuvati korijene, prenositi vjeru mladima i brinuti za malene. Ne zaboravite to.

Nije važno koliko godina imaš, radiš li još uvijek ili ne, jesi li ostao sam/sama ili imaš obitelj, jesi li postao/la djed/baka prije ili kasnije u životu, jesi li još uvijek neovisan/na ili trebaš pomoć, jer ne postoji dob za mirovinu u zadaći naviještanja evanđelja, u zadaći prenošenja tradicijâ unucima. Treba samo krenuti i, prije svega, izići iz sebe

samih kako bi se poduzelo nešto novo.

U ovom ključnom povijesnom trenutku pred vama je, dakle, novi poziv. Pitat ćeš se: ali kako je to moguće? Snage mi malakšu i mislim da ne mogu mnogo učiniti. Kako se mogu početi ponašati na nov način kad je rutina postale pravilom mogega života? Kako da se posvetim najsiromašnijima kad sam već toliko zaokupljen/a mojom vlastitom obitelji? Kako mogu proširiti svoj pogled ako ne smijem napustiti ni kuću u kojoj živim? Nije li moja samoća preteški teret? Koliki od vas si postavljaju ovo pitanje: nije li moja samoća preteško breme? Sâm Isus je čuo slično pitanje iz Nikodemovih usta: »Kako se čovjek može roditi kad je star?« (Iv 3, 4). To je moguće, odgovara Gospodin, kad čovjek otvori svoje srce za djelovanje Duha Svetoga koji puše gdje hoće. Duh

Sveti je slobodan – ide kud hoće i čini što hoće.

Kao što sam više puta ponovio, iz krize u kojoj se našao svijet nećemo izići isti: izići ćemo ili bolji ili gori. »Dao Bog [...] da to ne bude još jedan od nebrojenih ozbiljnih događaja u povijesti iz kojeg nismo bili kadri ništa naučiti – mi smo tako tvrdoglavi! –; [Dao Bog] da ne zaboravimo starije osobe koje su umrle jer nije bilo respiratora [...]; da tako velika bol ne bude uzaludna, da napravimo veliki iskorak u nov način života i jednom zauvijek otkrijemo da smo potrebni jedni drugima i da smo dužnici jedni drugih, kako bi se čovječanstvo ponovno rodilo« (Enc. *Fratelli tutti*, 35). Nitko se ne spašava sam. Dužnici smo jedni drugih. Svi smo mi braća.

U toj perspektivi, želim ti poručiti kako si i ti potreban/na da se, u bratstvu i socijalnom prijateljstvu,

gradi svijet sutrašnjice: onaj u kojem ćemo živjeti – mi, zajedno sa svojom djecom i unucima – jednom kad ova oluja prođe. Svi »moramo aktivno sudjelovati u obnovi i pomaganju ranjenih društava« (*ibid.*, 77). Među raznim stupovima koji moraju nositi tu novu građevinu postoje tri koja ti, bolje od svih drugih, možeš pomoći postaviti. Ovo su ta tri stupa: *sнови*, *sjećanje* i *molitva*. Gospodinova bliskost dat će snagu i najkrhkijima od nas da krenu tim novim putem: putovima snova, sjećanja i molitve.

Prorok Joel nekoć je dao ovo obećanje: »proricat će vaši sinovi i kćeri, vaši će starci sanjati sne, a vaši mladići gledati viđenja« (*Joel* 3, 1). Budućnost svijeta je u tome savezu između mladih i starih. Tko drugi, ako ne mladi, može prihvatiti snove starijih i pronositi ih dalje? Ali za to je potrebno nastaviti sanjati: u našim snovima o pravdi, miru i solidarnosti krije se mogućnost da naši mladi

imaju nova viđenja i da zajedno možemo graditi budućnost. Prije nego je potrebno da ti također svjedočiš da je moguće izići obnovljeni iz iskustva kušnje. I uvjeren sam da to neće biti jedina, jer si u svome životu doživio/la mnoge i uspio/la si ih prebroditi. Neka vam to iskustvo pomogne prebroditi ovo kroz što prolazite danas.

Snovi su, zato, isprepleteni sa *sjećanjem*. Mislim na to koliko je dragocjeno ono bolno sjećanje na rat i koliko novi naraštaji iz njega mogu naučiti o vrijednosti mira. A ti koji si proživio/la ta ratna stradanja pozvan/a si o tome drugima govoriti. Sjećanje je istinsko i pravo poslanje svake starije osobe: biti čuvari sjećanja i prenositi ih drugima. Edith Bruck, koja je preživjela strahote holokausta, rekla je da je »prosvjetljivanje samo jedne savjesti vrijedno truda i boli čuvanja živog sjećanja na ono što se dogodilo«. I

dodala je: »Za mene je sjećanje život« [3]. Pomislim također na moje pretke i one među vama koji su morali emigrirati i znaju koliko je teško napustiti vlastiti dom, kao što to danas čine mnogi s nadom u bolju budućnost. Neki su od njih možda uz nas i skrbe se za nas. To nam sjećanje može pomoći da stvorimo čovječniji i gostoljubiviji svijet. Ali bez sjećanja nije moguće graditi, bez temelja nikada nećeš sagraditi kuću. Nikada. A temelj života je sjećanje.

Na kraju: *molitva*. Kao što je jednom prilikom rekao moj predšasnik, papa Benedikt, taj sveti starac koji nastavlja moliti i raditi za Crkvu: »Molitva starijih osoba može zaštititi svijet pomažući mu na način koji je možda učinkovitiji od silnog truda i napora mnogih« [4]. Izjavio je to 2012. godine, gotovo na kraju svog pontifikata. Baš lijepo rečeno. Tvoja je molitva vrlo dragocjen izvor: to su pluća bez kojih Crkva i svijet

naprosto ne mogu (usp. apost. pob. *Evangelii gaudium*, 262). Pogotovo u ova teška vremena za čovječanstvo dok, svi u istoj lađi, plovimo olujnim morem pandemije, tvoja molitva za svijet i Crkvu nije uzaludna, nego svima pokazuje vedro pouzdanje da ćemo sigurno doploviti do mirne luke.

Draga bako, dragi djede, zaključujući ovu svoju poruku, želim i tebi ukazati na primjer blaženog – a doskora i svetog – Charlesa de Foucaulda. Živio je kao pustinjač u Alžiru i ondje na periferiji svjedočio »želju osjećati se bratom svakog čovjeka« (enc. *Fratelli tutti*, 287). Sve ono kroz što je prošao u svome životu pokazuje da je, čak i u samoći pustinje, moguće zauzimati se za siromašne iz cijeloga svijeta i postati istinski brat i sestra sviju.

Molim Gospodina da, zahvaljujući također njegovu primjeru, svaki od

nas proširi svoje srce i učiniti ga osjetljivim na patnju posljednjih i kadrin zauzeti se za njih u molitvi. Neka svaki od nas nauči svima, a na poseban način najmlađima, ponavljati ove riječi utjehe koje smo danas čuli upućene nama: “Ja sam s tobom u sve dane”. Samo hrabro naprijed! Gospodin vas blagoslovio!

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom,
31. svibnja, blagdan Pohođenja
Blažene Djevice Marije

FRANJO

[1] Ovaj je događaj opisan u Jakovljevu protoevanđelju.

[2] Riječ je o slici izabranoj kao logotip Svjetskog dana baka i djedova i starijih osoba.

[3] Sjećanje je život, pismo je dah.
L'Osservatore Romano, 26. siječnja
2021.

[4] Posjet Domu za starije osobe
“Viva gli anziani”, 2. studenoga 2012.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/molitva-
starijih-moze-zastititi-svijet/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/molitva-starijih-moze-zastititi-svijet/) (9.08.2025.)